

Zöld javaslatok az Alkotmány tervezetéhez

Környezet- és természetvédelmi céllal alakult civil szervezeteink szakértői megvizsgálták hazánk új Alkotmányának a Fidesz-KDNP frakciónövetség által készített tervezetét, és abban több értékes, előremutató javaslatot találtak. Fontos vállalásnak tartjuk a Kárpát-medence természeti értékeinek megóvását, valamint az erőforrások gondos felhasználását az utódaink iránti felelősség és a jövő nemzedékek életfeltételeinek biztosítása jegyében. Egyetértünk az egészséges környezet védelmére és fenntartására irányuló állami kötelezettségvállalással, valamint a természeti erőforrások, a biológiai sokféleség és a kulturális értékek megőrzésére irányuló, mindenkire kiterjedő kötelezettség megfogalmazásával. Előremutónak tartjuk annak kinyilvánítását, hogy Magyarország együttműködésre törekszik a világ valamennyi népével és országával az emberiség fenntartható fejlődése érdekében. Különösen lényegesnek ítéljük a tulajdonnal járó társadalmi felelősség rögzítését, valamint a testi és lelki egészség megőrzéséhez való jogot, illetve a jog érvényesülésének elősegítése érdekében az épített és természeti környezet védelmének biztosítását. Üdvözljük továbbá, hogy a tervezet kimondja: a nemzeti vagyon kezelésének és védelmének célja a természeti erőforrások megóvása és a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele.

A javaslat egyes pontjai azonban visszalépést jelentenek a jelenleg hatályos Alkotmány szövegéhez képest. Hiányoljuk az Alkotmány 18.§-ában foglalt rendelkezést, *az egészséges környezethez való jog* biztosítását, amely az Alkotmány-előkészítő eseti bizottság javaslatában még szerepelt. Tartunk tőle, hogy a jelenlegi, állami kötelezettségen alapuló megfogalmazással az alapjogi védelem helyett egy relatív, az állam mindenkori teherbíró képességéhez igazított védelem fog érvényesülni, amely számos gyakorlati problémát okozhat, így például az Alkotmánybíróság által kidolgozott, az elért védelmi szinttől való visszalépés tilalmának feloldását. Aggályosnak tartjuk továbbá, hogy a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa önállósága és függetlensége – a tervezet szerint – megszűnik. Ezzel egyrészt a védelem jelenlegi szintje csökkenne, másrészt – mivel egy példaértékű intézményről van szó – hátrányosan érintené az ország nemzetközi megítélését.

Hiányolunk továbbá több olyan elemet, amelynek álláspontunk szerint egy korszerű, a világ és hazánk helyzetét helyesen értékelő, hosszú távra készített Alkotmányban mindenképpen szerepelnie kell. Az említett hiányosságok pótlása és a legfontosabb környezetvédelmi alapelvek rögzítése érdekében javasoljuk az új Alkotmány szövegét kiegészíteni a következőkkel:

- „Mindenkinek joga van az egészséges környezethez. Mindenkinek joga van arra, hogy időbeni és teljes tájékoztatást kapjon a környezet állapotáról, valamint mindenkinek joga van a környezetét érintő döntéshozatalban való részvételre.”
- „Az állam a természetes és épített környezet védelmét a magas szintű védelem és a fenntartható fejlődés jegyében, az elért védelmi szinttől való visszalépés tilalma mellett valósítja meg. Az állam környezetvédelmi feladatairól a megelőzés, az elővigyázatosság, a szennyező fizet és az integráció elve alapján gondoskodik.”
- „A természeti erőforrások a nemzeti vagyon részét képezik.”

A fentiekben túl elengedhetetlennek tartjuk a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosa intézményi önállóságának megtartását.

Kérjük, hogy az új Alkotmányról szóló törvényjavaslatához a fentiekkel tartalmilag megegyező módosító javaslatot benyújtani és azt megszavazni szíveskedjenek.

Budapest, 2011. március 22.

Tisztelettel:

az aláírók:

Asztmás és Allergiás Betegek Országos Szövetsége
Balaton Világörökségéért Közhasznú Alapítvány
Beretzk Péter Természetvédelmi Klub
BOCS Alapítvány
Bors Alapítvány
Börzsöny-Ipoly-mente Polgári Természetőrség
CEEweb a Biológiai Sokféleségért
CORNUS Szabadidős és Sport Egyesület
Csalán Környezet és Természetvédő Egyesület
CSEMETE Természet- és Környezetvédelmi Egyesület
Cserhát Természeti és Kulturális Értékeiért Alapítvány
Csermely Környezetvédelmi Egyesület
Dél-alföldi Regionális Környezetvédelmi Civil Hálózat Egyesület
Dél-Baltoni Természetvédelmi Egyesület
Diótörés Alapítvány
Domberdő Természetvédelmi Egyesület
Dráva Szövetség
Együtt Oktatási Alapítvány
Életfa Környezetvédő Szövetség
Életre Készülünk Alapítvány
Élhető Környezetünkért Egyesület
EMBER Mozgáskorlátozottak Érdekvédelmi és Rehabilitációs Egyesülete
E-misszió Természet- és Környezetvédelmi Egyesület
EMLA Környezeti Menedzsment és Jog Egyesület
Energia és Környezet Alapítvány
Erzsébetvárosi Társasházak Érdekvédelmi Egyesülete
Esztergomi Környezetkultúra Egyesület
Fauna Alapítvány
Fenntarthatóság Felé Egyesület
Független Ökológiai Központ Alapítvány
Galga Természet- és Környezetvédelmi Közhasznú Egyesület
GATE Zöld Klub Egyesület
Göncöl Alapítvány
GreenDependent Fenntartható Megoldások Egyesülete
Greenpeace Magyarország
Hajta-menti Zöldek
Hidra Természetvédelmi és Ifjúsági Egyesület
Holocén Természetvédelmi Egyesület
Humusz Szövetség
Ifjú Botanikusok Baráti Köre
Inspi-Ráció Egyesület
Kalocsakörnyéki Környezetvédelmi Egyesület
Kék Forrás Környezet- és Természetvédelmi Egyesület
Kerekerdő Alapítvány
Klapka György Lovas Polgárőr és Hagyományőrző Egyesület
KOKOSZ
Kör Alapítvány
KÖRLÁNC Szegedi Munkacsoport
Környezet-, Egészség- és Természetvédő Klub
Környezeti Tanácsadó Irodák Egyesülete
Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata
Közép- magyarországi Zöld Kör

Középkertért Egyesület
Lakóközösségi Szervezetek Szövetsége
Lélegzet Alapítvány
Levegő Munkacsoport Országos Környezetvédő Szövetség
Lonkay Tamás Alapítvány
Magonc Alapítvány
Magosfa Környezeti Nevelési és Ökoturisztikai Alapítvány
Magyar Közforgalmi Pilóták Egyesülete (HUNALPA)
Magyar Közlekedési Klub Egyesület
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
Magyar Természetvédők Szövetsége
Magyarország Természeti és Kulturális Örökségéért Alapítvány
Magyarországi Éghajlatvédelmi Szövetség
MME Fejér megyei helyi csoportja
Napóra Klub
Nők a Balatonért Egyesület
Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület
Oszoly Környezetvédő Egyesület
Ökológiai Stúdió Alapítvány
Ökorégió Alapítvány a Fenntartható Fejlődésért
Ökoszolgálat Alapítvány
Ökotárs Alapítvány
Parlagfümentes Magyarországért Egyesület
Pécsi Zöld Kör
Pro Natura St.Gotthard Civil Összefogás
Püspökladányi Természetvédő Csoport
Reflex Környezetvédő Egyesület
Serpentes Alapítvány
Somogy Természeti Öröksége Közalapítvány
Szélkiáltó Természetvédő Egyesület
Szerkő Környezeti Nevelési Egyesület
SZIKE Környezet- és Egészségvédelmi Egyesület
Szövetség az Élő Tiszáért Egyesület
Tanácsadók a Fenntartható Fejlődésért
Természet és Környezetvédők Solti Egyesülete
Természetes Életmód Alapítvány
Válaszúton Hagyományőrző és Környezetvédő Alapítvány
Válaszúton Hagyományőrző és Környezetvédő Alapítvány
Városi Biciklizés Barátai Egyesület
Vasvarjú Alapítvány
Védegylet
WWF Magyarország
Zagyva-mente Környezet- és Természetvédő Egyesület
Zöld Akció Egyesület
Zöld Fiatalok Egyesülete
Zöld Forrás Egyesület
Zöld Kapcsolat Egyesület
Zöld Kör
Zöld Nők
Zöldgömb Sport Klub
Zöldtárs Alapítvány
Zsámbéki Medence Tájvédelmi Egyesület